

Oplev både Bangkok  
og paradiserne  
i nærheden

SIDE 32-33



# REJSE.

UGE 52 | 2018

Krydstogt  
på Götakanalen

SIDE 12-14

Halsbrækkende  
cykeltur i Bolivia

SIDE 16-20

Ørkenstorm  
på Boa Vista

SIDE 36-38

Williamsburg - det  
hippe New York

SIDE 46-47

Sydafrika

## Stævnemøde med dødens gab

SIDE 4-8

## Få det bedste af to verdener

Når du rejser med Albatros, behøver du ikke at vælge mellem komfort og eventyr. Rejseformen gør, at du kommer hjem både afslappet og rigere på oplevelser.

Se minikataloget inde i avisen ►

5%  
coop  
bonus

Albatros



# Redaktionen.

**ANSVARSHAVENDE CHEFREDAKTØR:**  
Peter Orry

**MAGASINREDAKTØR,  
REDAKTIONSCHEF**  
Hanne D. Frette

**REDAKTØR**  
Søren Thorup  
thorup@jfmedier.dk  
6545 5203

**JOURNALIST**  
Peter Jensen  
pje@jfmedier.dk  
6545 5113

**JOURNALIST**  
Trine Grauholm  
tgr@jfmedier.dk  
6545 5212

**JOURNALIST**  
Anja Limkilde  
anli@jfmedier.dk  
6545 2165

**JOURNALIST**  
Flemming Larsen  
fla@jfmedier.dk  
7641 4951

**JOURNAVENDE**  
Jesper Stæhr Frantzen  
jzf@jfmedier.dk  
6545 5122

# Salg & Marketing.

**KEY ACCOUNT MANAGER**  
Jesper Langhoff Andersen  
jelan@jfmedier.dk

# Info.

**KOMMERCIELT TILLÆG  
UDKOMMER MED**  
Dagbladet Holstebro, Dagbladet Ringkøbing-Skjern, Dagbladet Struer, Fredericia Dagblad, Fyens Stiftstidende, Fyns Amts Avis, Horsens Folkeblad, JyskeVestkysten, Lemvig Folkeblad, Randers Amtsavis, Vejle Amts Folkeblad, Viborg Stifts Folkeblad og Århus Stiftstidende.

**UDGIVES AF:** Jysk Fynske Medier P/S

**TRYK:** Jysk Fynske Mediers Avistryk

**SKRIV TIL OS PÅ:  
REJSER, FYNISKE MEDIER  
POSTBOKS 236, 5100 ODENSE C  
REJSER@JFMEDIER.DK**

**f**  
**FIND OS PÅ FACEBOOK.COM/MAGASINET-  
REJSERJYSKFYNSKEMEDIER**

**Instagram**  
**INSTAGRAM:@MAGASINETREJSER**

**FORSIDEFOTO:** Tommy Frahm Andersen

# Tør du følge dine rejselyster?

Søren Thorup, thorup@jfmedier.dk

**HUSK AT LEVE**, mens du gør det. Men tør du? Christina Rovira Mollerup og Lasse Mollerup tør. Du kan møde dem på side 30-31 i denne udgave af Magasinet Rejser.

De har sagt deres gode job i hotelbranchen op for at gøre det, som mange andre drømmer om, men som for langt de flestes vedkommende bliver ved tanken: at rejse "ud i det blå".

Jeg taler ofte med - eller læser om - folk, der tænker på at gøre det samme, men de realiserer det så sjældent, at de få, der tør, bliver en historie værd og dermed kilde til inspiration - som Christina og Lasse.

Det rette tidspunkt at give sit liv en rusketur er der aldrig. Børnene er for små, eller de skal begynde i skole, de skal ikke tages ud af skolen i et år, det passer ikke lige nu i forhold til min karriere, mine forældre er svage-lige, så jeg synes ikke, at jeg kan tillade mig at tage af sted ...

**UNDSKYLDNINGERNE** er mange - og som regel fornuftsbase-rede - og det er svært at argumentere imod dem. Konklusionen er formentlig, at

“  
JEG TALER OFTE MED - ELLER LÆSER OM - FOLK, DER TÆNKER PÅ AT GØRE DET SAMME, MEN DE REALISERER DET SÅ SJÆLDENT, AT DE FÅ, DER TØR, BLIVER EN HISTORIE VÆRD OG DERMED KILDE TIL INSPIRATION ...



det er dejligt at dagdrømme og sjovt at lege med tanken om, hvordan ens liv KUNNE være, hvis man satte tre år af til en jordom-sejling, cyklede fra Nordkap til Kap Det Gode Håb eller slog sig ned på yndlingsst-edet i Thailand og fandt et arbejde, der kunne klares alene ved hjælp af et stabilt internet og en bærbær.

Men ens liv er for be-

kvent til, at man har lyst til at give det en chance. Eller også er man bare ikke så meget eventyrer, som man gerne vil give indtryk af.

**ENKELTSTÅENDE VILDE** rejseoplevelser kræver heldigvis ikke, at man siger jobbet op eller tager orlov. Det kan man forvise sig om i nærværende publikation, hvor Jakob Øster beskriver et kontrolleret - men givetvis alligevel skræmmende - møde mellem menneske og hvidhaj i farvandet syd for Sydafrika. Det kræver ingen særlige forudsætninger eller udstyr, så alle kan være med.

Det gælder også en cykeltur ad "Dødens Landevej" i Bolivia - selvfølgelig forudsat at man kan cykle. Det går nemlig kun nedad. Til gengæld på en så dramatisk måde, at der er en grund til, at vejen har fået netop det navn. Henrik Lomholt Rasmussen slap heldigvis levende fra turen og var efterfølgende i stand til beskrive den.

**SÅ GÅR DET** mere fredeligt for sig på Göta-kanalen i Sverige. Mange forbinder en sejltur på kanalen med de smukke og charmerende gamle skibe med kahytter og fuld forplejning om bord, men det er også en oplevelse, som får pænt i feriebudgettet.

Lars Lund, som mange læsere kender som havekskribent, gjorde turen i lejet båd og til en langt mere overkommelig pris.

Kort sagt: Disse reportager og flere andre i vores juleudgave af Magasinet Rejser byder på masser af inspiration til årets rejser. God fornøjelse.





### VEJEN DERTIL

**Fly til Cape Town** fra danske lufthavne koster fra 4500 kroner tur-retur. Billeje i Sydafrika er særdeles billigt, og vejnettet er glimrende. En lille bil kan lejes for helt ned til 100 kroner pr. dag. Kørsel i Sydafrika er let og rimeligt sikkert, så længe man tager visse forholdsregler.

**Dobbeltværelser** på udmærkede hoteller fås fra 200 kroner pr. nat i de større byer.

**Sydafrika kan besøges** året rundt. Det er køligst og tørrest fra april til september med dagtemperaturer omkring 20 grader i Cape Town og omkring 27 grader i Kruger. Hvidhajer ses bedst fra juni til september. De sydlige rethvaler kan typisk ses mellem maj og december.

**Her kan du dykke med store hvide hajer:** Shark Alley nær Gansbaai er kendt for sin store koncentration af hvidhajer. Vandet her er dog typisk grønligt og grumset af fiskefoder og fiskeolie, så sigtbarheden er ikke i top. En dagstur fra Cape Town koster omkring 1400 kroner pr. person. De fleste udbydere tilbyder en ny tur gratis, hvis man skulle være så uheldig ikke at se hajer.

I Sydafrika kan du tilbringe en stor del af din tid bag tremmer. På fængselsøen Robben Island, hvor Mandela sad indsat, eller nedsunket i et bur omgivet af store hvide hajer.



# Fængslende oplevelser tæt på Cape Town



Jakob Øster, rejseliv@berlingske.dk

Kun en sagte vind blæser, som vi skuer ud over havet ikke langt fra Afrikas sydspids. Det normalt så opørte hav er næsten blikstille. Færgen, der snart sætter kursen mod Robben Island, ligger bomstille i det rolige vand foran os. Her, nær kontinentets sydligste punkt, kolliderer Atlanterhavet ellers med Det Indiske Ocean, hvilket normalt forårsager høje bølger. Men i dag kan søsygepillerne heldigvis blive i lommen.

Vi befinder os ved Albert & Victoria Waterfront - Kapstadens ikoniske havnepromenade.

Tre daglige færger sætter herfra kursen mod fængselsøen, hvor Nelson Mandela i en stor del af sit liv sad indespærret.

Selv når bølgerne som i dag er små, er strømforholdene omkring øen vanskelige. Flere skibe er gennem tiden forlist på øen med den mørke fortid, som vi snart efter med en moderne færges sætter kursen imod.

Indtil 1991 var det verdenskendte "maximum security"-fængsel på øen stadig operationelt. Fængslets indsatte var især politi-

ske fanger, og tre senere sydafrikanske præsidenter - Mandela, Motlanthe og Zuma - sad indespærret her på forskellige tidspunkter i løbet af apartheidstyret. Landsfaderen med xhosa-kælenavnet Madiba tilbragte de første 18 af sine i alt 27 år i fangenskab i en lille celle her på øen.

"Turen er aldrig lang, når destinationen er frihed", står der på siden af den bus, der snart efter fragter os rundt på øen. Jeg spekulerer lidt over, om det er et udsagn, Mandela, hans ukuelige overbærenhed til trods, ville have været enig i.

Vi besigtiger kalkbruddet, hvor fangerne



“Hvor byen møder havet” er Albert & Victoria Waterfronts slogan. Herfra har man en flot udsigt over byen og Taffelbjerg. Foto: Jakob Øster

## Fem andre oplevelser

**1 Lesotho**  
Indesluttet i Sydafrika ligger kongedømmet Lesotho. Et besøg her kan let kombineres med en kørsel-ferie i Sydafrika. De fleste turister besøger den smukke Makhaleng-dal og landsbyen Malealea, hvis navn betyder “der, hvor der er langt mellem tingene”. På små heste kan man ride op og ned ad stejle kløfter. Området vrir med lokale til fods og på hesteryg iført karakteristiske mønstrede og farvestrålende tæpper.

**2 Rid på en struds**  
På den såkaldte Garden Route omkring fem timers kørsel fra Cape Town ligger byen Oudtshoorn. Her findes strudsefarme, der tilbyder guidede rundture. På nogle farme kan man sågar spise strudsene i burgerform, eller man kan prøve at stå på et strudsæg, som, så længe det er friskt, kan bære en voksen mands vægt. På farmen Highgate Ostrich Show Farm kan man - forudsat at man vejer under 75 kilo og temperaturen er under 30 grader - prøve at ride på en struds. Efter særlig aftale kan der arrangeres strudsevæddeløb mellem to eller flere strudse med hver sin jockey.

**3 Besøg i slumbyer**  
I storbyer som Cape Town, Durban og Johannesburg kan du komme på “township tour” i byens slumområder. I Cape Town besøger man typisk Langa, den ældste township i Sydafrika, og hører historien om rydningen under apartheidstyret af det tidligere slavekvarter District Six. Typisk får man også mulighed for at tale med lokale township-indbyggere og besøge en lokal pub.

**4 Swaziland**  
Kongeriget Swaziland er ligesom Lesotho indesluttet i Sydafrika. Kongen er en spøjs fætter, der lever livet og vælter sig i penge, selv om landet er ret fattigt. Hvert år gifter han sig med en ny jomfru - efter en udvælgelsesceremoni, hvor afklædte piger danser foran ham. Derfor har han nu 23 koner og flere end 20 børn. I Swaziland kan du bo blandt zebraer, gnuer og flodheste i det hyggelige og idylliske Mlilwane Wildlife Sanctuary i Den Kongelige Dal. Kongen besluttede i april 2018 at ændre landets officielle navn til Kongeriget Eswatini.

**5 Safari i Kruger**  
Kruger er både en af Afrikas største nationalparker og en af verdens dyrerigeste. Det er både muligt selv at køre rundt i parken i egen bil og at booke sig ind på organiserede ture. Via parkens officielle hjemmeside kan man reservere hyggelige, runde safari-bungalows forskellige steder inde i selve parken.



Mandelas celle, hvor han var indsat 18 af de 27 år, hans fangenskab varede. Foto: Jakob Øster

under den næsten evigt brændende sol brød kalk med deres bare hænder. Ikke langt derfra passerer vi fængslets uhyggelige nabo: Kirkegården, der tilhørte øens koloni for spedalske.

I dag er her fredeligt og rart. Et par buttede pingviner fra øens pingvinkoloni vralter adstadigt omkring. Solen skinner, og det er næsten umuligt at fornemme de lidelser, øens fanger har måttet gennemleve, og den urimelige pris, de har betalt.

Vores guide på rundturen inde i selve fængslet er en tidligere indsat. Bemærkelsesværdigt blot for følelser fortæller han sobert og faktisk om tiden i fængslet - om, at man kun måtte få 12 breve om året, om censuren, om straffearbejdet i kalkbruddet og om fangevogterne.

- Jeg er meget inspireret af Mandela og forsøger ikke at være bitter, siger han til sidst.

I modsætning til på så mange andre af verdens museer får vi ikke kun fortalt stedets historie på plancher eller båndede optagelser.





På landet i Sydafrika er det let at køre, og vejene er gode. Foto: Jakob Øster

◀ FORTSAT FRA  
FOREGÅENDE SIDE

Vi får den fortalt ansigt til ansigt af et menneske af kød og blod. Af en mand, der kender stedet alt for indgående.

### Hvor byen møder havet

Vi vender tilbage til Cape Town, som med sin placering mellem bjerge og hav må være en af verdens smukkeste beliggende byer. På steder er udsigten så god som fra Victoria & Albert Waterfront. Et faktum, der naturligvis ikke er forbigået havnens mange restaurations-ejeres opmærksomhed: "Hvor byen møder havet", lyder havnefrontens officielle slogan.

Det er et godt sted at fordøje dagens mange indtryk, og her kan du, mens solen går ned, nyde friskfanget fisk, en god bøf eller bare en kop kaffe med udsigt til pramme og lystbåde foran smukt restaurerede træhuse, alt sammen med Cape Towns ikoniske Taffelbjerg i baggrunden.

Taffelbjerget - lokalt Table Mountain - hedder sådan, fordi bjergets top er flad som en bordplade. Når skyer driver ind og dækker toppen, siger de lokale, at "bordet har fået dug på". Det er populært at bestige det cirka 1000 meter høje bjerg og gå den næsten tre kilometer lange tur oppe på den flade top mellem klippeformationerne "Djævlens Spids" i øst og "Løvens Hoved" i vest.

I modsætning til de fleste andre turister, der vælger den noget mere magelige svævebane, bruger jeg et par dage senere en formiddag på selv at gå op og ned ad det stejle bjerg.

Selv om udsigten fra Taffelbjerget er fortrinlig, kan landskabet set herfra ikke måle sig med det, som vi senere oplever, da vi i vores lille lejebil lægger vejen forbi Kap det Gode Håb. Det er en uforlignelig smuk køretur langs den forrevne, solbeskinnede kyst ned til spidsen af Kaphalvøen. Vejene rundt om-



kring i Afrika byder ud over smuk natur også på mange sjove vejskilte, der advarer om alskens eksotiske dyr, der kan finde på at krydse vejen: elefanter, vildsvin og giraffer.

Men da vi passerer den lille, hyggelige Simon's Town, ser vi alligevel et vejskilt, vi ikke har set før: Et billede af en tyk, lille pingvin signalerer, at man skal tage sig i agt for ikke at ramme en af områdets omvandrende brillepingviner. Kort efter passerer vi Boulders Beach, som huser en af det afrikanske fastlands ekstremt få tilbageværende pingvinkolonier, hvilket forklarer placeringen af det overraskende skilt.

Til sidst ender vejen ved Kap det Gode Håb, Kaphalvøens sydligste punkt. Før vi kom hertil, troede jeg fejlagtigt, at stedet udgjorde Afrikas sydspids. Et grundigere kig på kortet afslører imidlertid, at Afrikas sande sydligste punkt hedder Kap Agulhas og ligger på den anden side af False Bay omkring 150 kilometer længere østpå. Men det er stadig hér, hvor

vejen ender, at myten fortæller, at sømændene på spøgelsesskibet Den Flyvende Hollænder er evigt fordomt til igen og igen at forsøge at runde Kap det Gode Håb uden nogensinde at lykkes med det og uden at måtte gå i land.

Og meget passende for vores næste udflugt ender turen herved med udsigten ud over et af verdens mest hajfyldte have.

### På vej mod "Hajernes Gyde"

Solen er endnu ikke stået op, da vi i dykkerfirmaets varevogn lægger Cape Town bag os og sætter kursen mod den sydafrikanske havneby Gansbaai. Forinden har vi tilbragt et par fredelige dage i byen med det lidt blakkede ry. Byen, hvor hoteller, restauranter og butikker om natten barrikaderer sig bag tremmer.

Nu er det tid til endnu en fængslende oplevelse. Vejen bugter sig nær kysten, og gennem tussmørket kan vi ane, at også dette område byder på dramatiske klippeformationer.

### På Robben Island sad især politiske fanger. Foto: Jakob Øster

Med en vis mængde uro i kroppen imødeser vi den langsomt gryende dag. En dag, som vi forventer ikke vil være helt som så mange andre dage. Vi er på vej mod den båd, der vil fragte os ud på havet. Vi er på vej ud for at dykke med store hvide hajer.

Vores lille sightseeing-kutter hopper og danser snart efter lystigt hen over de høje bølger, som de to kolliderende verdenshave i dag, som forventet, igen genererer. Ikke langt herfra, nær Danger Point-halvøen og mellem Geyser Rock og Dyer Island, ligger Shark Alley - Hajernes Gyde. Et af de bedste steder i hele verden at se menneskehajer. Det er dér, vi nu er på vej hen.

### Dovne hvaler

- Hval i sigte, lyder det imidlertid pludselig skrattende over højtaleren, mens vi endnu er på vej mod hajgyden.

Lidt forvirrede over, at der åbenbart også er hvaler på disse kanter, kigger vi til styrbords side, hvor et par sydlige rethvaler ganske rigtigt flyder rundt og sender springvand af salt havvand og varm hvalluft op i luften.

Desværre er de hverken i humør til saltomortaler eller til at dykke ned og vise os deres flotte haler. Så uden at kunne fylde hukommelseskortene med hvalakrobatik må vi nøjes med at fotografere den smule af hvalernes gråsorte, fedtglinsende ryg, der stikker op over vandet.

Ud fra ryggen er det nærmest umuligt at fornemme omfanget af disse kolossale dyr, der kan blive næsten 20 meter lange og kan veje op til 80 ton. Det er varmt i solen på udsigtsdækket, hvorfra vi betragter hvalerne.





Det føles lidt mærkeligt at stige ned i et bur omgivet af cirkende hvidhajer. Foto: Jakob Øster

← FORTSAT FRA  
FOREGÅENDE SIDE

Her lugter af dieselolie, og båden ruller og ruller på de høje bølger. Et par af vores medpassagerer ser allerede lidt grønne ud i hovederne.

Lidt senere runder vi Dyer Island og sejler ind i mere smult vand i selve hajgyden, hvor forberedelserne straks går i gang. Buret bag ved vores båd sænkes ned, og besætningen hælder fiskeolie og "chum" - pulveriseret, frossen tun - ud i vandet omkring båden. De har også lavet en lille "lokkesæl" kaldet Sammy af to tomme halvandenliters sodavandsflasker, der er omviklet med sort plastic.

- Get Sammy, råber de og trækker i en snor, de har fastgjort til lokkesælen, så det ser ud, som om den svømmer rundt i vandoverfladen og ikke laver spor andet end at vente på at blive spist.

Resultatet er ikke længe om at indfinde sig. Selv om det havde været på sin plads, er der ingen, der denne gang råber "haj i sigte", men snart begynder alligevel først en, så to, så tre store hvide hajer at cirkle omkring vores båd i det olierede vand, mens de forsøger at nape i den lille, hjælpeløse plasticsæl. Med hjerne på plads siger vores guide de ord, vi på én gang har glædet os til og frygtet:

- Det er tid til at gå i buret.

På nær den øverste fritgående halve meter er buret nu helt nedsunket i havet. At burets top ligger over vandoverfladen betyder, at vi har plads til at stikke hovedet op for at trække luft - ligesom vi kan nøjes med at iføre os snorkeludstyr frem for rigtigt dykkerudstyr.

- Hold for alt i verden armene inde i buret, siger guiden formanende, før vi stiger ned i vandet, og forklarer, at det farligste, man kan gøre, er at pege ud af buret på en haj, mens den anden haj nærmer sig uset.



En hvidhaj kan svømme op til 80 kilometer på en dag - og lugte blod på to kilometers afstand. Foto: Tommy Frahm Andersen

- De kan bide hele armen af - og det vil ikke være første gang, at det er sket, supplerer han ildevarslende.

Vandet er koldt, så vi ifører os våddragter, og så hopper vi ellers i baljen, selv om det ikke føles som århundredets snedigste idé at hoppe ned i et bur, som store hvide hajer cirkler tæt omkring. Heldigvis kan vi trøste os med, at det ikke er særlig længe siden, at vi har skrevet under på, at hvis vi skulle gå hen og drukne eller blive spist, er ansvaret naturligvis helt og holdent vores eget.

#### Dødens gab

Hajerne må ikke fodres, men det er lovligt at tiltrække dem med frossen tun, så længe stykkerne er små nok til, at det ikke regnes som

egentlig føde. Så mens besætningen trækker rundt med stakkels Sammy og hælder mere fiskeolie og pulveriseret tun i vandet, kommer flere frygtindgydende hajer til.

På et tidspunkt cirkler hele fem af de store rovfisk samtidig om båden. Nede fra buret føles det lidt som at betragte et akvariums hajtank. Men det her er ikke noget akvarium, og under en meter fra os, kun adskilt af tynde ståltremmer, svømmer havets farligste dræber.

Hannerne foran os er tre-fire meter lange, og vi er blevet fortalt, at de normalt vejer 600-700 kilo. Hunnerne er godt en meter længere og vejer normalt et par hundrede kilo mere. Den største hunnahaj, man nogensinde med sikkerhed har fastslået størrelsen på, var seks



Vi er ikke den eneste hajturbåd på havet denne morgen. Her en lidt mindre båd med det karakteristiske bur bagpå. Foto: Jakob Øster

meter lang og vejede omkring to ton.

Efter turen i buret puster vi ud og fejrer, at vi ikke er blevet spist. Oppe fra dækket fotografere vi ivrigt de cirkende hajer gennem det grøngrumsede vand. Et par gange bryder en hvidhaj vandoverfladen og forsøger at gabe over lokkesælen, men hajernes fart - som kan nå op over 50 kilometer i timen - gør det næsten umuligt at nå at forevige dem i et klassisk "Dødens gab"-øjeblik med frit udsyn til åben mund og spidse tænder.

Beskyttet bag tremmer har vi sovet i Kapstaden. Fra et bur nedsunket i havet har vi set ind i dødens gab. Og på fængselsøen har vi fået et lille indblik i landets skræmmende historie. Omkring Cape Town skorter det ikke på fængslende oplevelser.